

LA CAMPANA DE GRACIA

AVIS

L'ALMANAC DE La Campana de Gràcia per a aquest any 1924 sortirà d'aquí pocs dies

El retard en posar-se a la venda és degut a que tot ell passa per la prèvia censura militar

Lo irremediable

El Directori va demanar, amb l'opinió de la premsa, una mena de plebiscit nacional. La premsa ha vingut a acceptar lo irremediable.

El procés de l'afer de Tànger, seria el procés de tota la política internacional d'Espanya, política de torpesa permanent, sense cap orientació, sense cap finalitat, sense cap ambició, sense cap arquitectura. Espanya no ha tingut, sota tots els partits polítics, més que un impressionisme diplomàtic. S'ha procedit sempre per pressentiments i per apreciacions. Un any es tenia el pressentiment de que Anglaterra posseïa el senyori del món i no's volia fer res contra d'ella. Un altre any es creia que França començava a perdre forces, i venia la posició adversa a França. Per què? Tots perquè «el cor ens deia que...». Els interessos, l'auscultació sostinguda dels batecs internacionals, l'acusada elecció del moment, no intervenia per a res en l'acció diplomàtica espanyola. I, naturalment, l'error no podia tenir cap eficàcia.

Fa vint anys, que França, allavors encara separada d'Anglaterra, va volguer fer un tractat amb Espanya. Es trobava aïllada, sense altre gran contacte que el rus, recent encara l'incident de Sashoda, i desitjava sumar amistats. Primer amb un ministeri Silvela, després amb un ministeri Maura, En Delcassé, intentà concertar un pacte franco-espanyol. Aquest pacte representava el millor negoci colonial que Espanya aconseguia des de feia segles. Perdudes les terres oceàniques i ultramarines, allò representava, sinó un nou imperi, la tornada a la consideració nacional i l'extensió espanyola a l'Àfrica, més una preponderància mediterrània. I no's va acceptar.

França ens donava, millor dit, concertàvem amb França, el repartiment del Marroc, essent otorgada a Espanya tota l'actual zona, més, a la banda occidental, una part considerable de l'actual zona francesa, comprès Casablanca. Més de la meitat del Marroc quedava per a Espanya. I en aquesta meitat s'encloïa Tànger. Això succeïa fa vint anys. Això passava en 1902. Però En Maura va creure que Anglaterra i França tenien una enemistat fonda i que Anglaterra no tolera-

ria aquell traïtat, i va deixar córrer el temps, sense firmar el tractat. França cansada de tanta dilació, empena pel seu afany colonial, deixà les indecisions espanyoles i s'adreçà a Anglaterra. Al cap de poc temps, en 1904, les dues potències s'entenen i es decretava la divisió del protectorat espanyol. Per a França fou la millor i gairebé tota la part. Per a Espanya l'actual zona. Tànger, fou declarat neutral, en satisfacció a Anglaterra.

I així s'esvai la més forta i la més immediata possibilitat d'un Tànger espanyol i d'una Àfrica espanyola. Després els errors se sumaren als errors, i lo irremediable de 1923, tancà el cicle iniciat en 1902.

PARADOX

TEMES SOCIALS

Les dues tàctiques

El triomf del partit laborista en el poble més tradicional i parsimoniós del vell continent, planteja vigorosament la eterna qüestió de l'acció política obrera.

Els nostres sindicalistes, tan apolítics, tindran un motiu de reflexió sobre aquest tema, que sempre ha dividit als proletaris hispànics i ha donat lloc a tremendes controvèrsies i lluites intestines. Però també els altres, els que en tot moment propugnaren per l'intensificació de l'acció política obrera, podran treure de l'actitud de les hosts, tan bellament manades per Mac-Donald, observacions allisonadores.

El laborisme anglès, es troba en el cas de no poder formar govern. I això passaria probablement encara que la seva majoria fos absoluta en la Cambra dels Comuns. Per què? Perquè els punts fonamentals de la doctrina socialista, no poden ni deuen establir-se pel real decret, perquè no es pot crear un Dret nou i despertar una nova consciència, a base d'una constitució lliberal, d'uns organismes capitalistes i d'uns ciutadans que jutgen perturbador un canvi d'organització social, en un moment històric que sembla conservador, amb el feixisme a Itàlia, En Poincaré al cap del govern francès, el Directori a Espanya... I això per a un anglès, més o menys laborista, té una gravíssima importància.

Hi ha, doncs, dos aspectes, en la qüestió, cada un dels quals sembla somriure a cada una de les teories. Car, de que ha servit al laborisme tanta tenacitat política, tants cabals invertits en eleccions, si al cap d'avall es troba, en el moment propici, que no pot establir l'Estat socialista per ésser aqueixa tasca incompatible amb una acció governamental?

No hi ha cap dubte que el laborisme anglès ha fet grans coses en l'ordre

polític i en el social, i independentment de que governi o no algun dia, les seves prerrogatives seran sempre respectades per tots els esperits amples i cultes.

Però s'ha resolt amb la seva oposició actual el problema de la tàctica a seguir pels partits proletaris? Ve't aquí el que no gosem afirmar.

Les col·laboracions obreres o simplement socialistes amb els partits o els governs «burgesos» s'han desacreditat arreu. A Itàlia, com a França i a Alemanya i a Espanya. La social democràcia teutona, que no va impedir la guerra i ara es veu impotent per a establir un veritable regim democràtic, resulta tant anodina, malgrat les brillants conquestes obtingudes en altres ordres, com la ex conjunció republicana-socialista, que solament produí a Espanya, confusions i migrades rivalitats.

Per altra banda, és ben cert que l'apoliticisme del treballador català no ha engendrat més que desesperacions i violències estèrils.

Què fer, doncs? És possible en tàctica social l'eclecticisme? Qui sap.

El cronista no es decanta aquí per cap extrem, però pensa que el proletariat té una gran tasca a complir: la tasca d'anar creant per si mateix els òrgans de la societat futura i suscitar les funcions genuïnes d'un organisme social fundat sobre els drets objectius i la justícia estricta.

Això és molt més interessant que unes eleccions i pot fer-se amb més serenitat i confiança en l'avenir.

Aquest punt de convergència entre els dos sistemes és el que procuraré exposar en un pròxim article.

GLICINI

ELS REIS

Com cada anyada, triomfalment, arribaran els reis d'Orient, tots revellits, tots abrigats, rostres eixuts, dits enrampats. Bo-i amagant els penellons dels peus a dintre els mitjons i els que rumbejen a les mans dessota el punt dels confortants. Muntats damunt dels seus camells, ben abrigats, coberts de pells, amb l'ull encès i el nas pansit, en el silenci de la nit repartiran entre els menuts que sien bons i gens tossuts i amorosencs i riallers i aplicadors i bons feiners tot quant els tinguin demanat, i una volta hagin acabat de fer el gran repartiment se'n tornaran cap a Orient, aquelles terres del món blau, on tot és pier i goig i pau, on no hi ha mai revolucions, on no es coneixen els canons, ni els aeroplans, ni els submarins, ni els homes tenen mals instints; on tot és sempre respectat, la llengua, el dret, la llibertat, on ningú mai es ven el vot, on el polític és devot d'un ideal pur i sublim, on rics i pobres filen prim per no apartar-se de la llei, on no hi ha mal sense remei, ni acte dolent que, conegut, no rebi el càstic merescut. Els reis d'Orient demà vindran en fer-se fosc, pernortaran a Barcelona. I al matí voldran rependre el seu camí, de cara al sol, la testa al vent, vers llurs reialmes d'Orient! Mentre els menuts aixecaran un aldarul del botavant amb les juguïnes que a trompons hauran trobat en els balcons.

Passarà el temps, el temps cruel; la mei del viure es farà tel per als infants de cabell ros, de rostre bru, d'ull concirós, es faran grans, i a dintre el pit hi covaran un greu neguit, es faran forts, i en el cervell hi sentiran cops de martell, es faran bons, i sufriran del cor, en veure el que veuran,

i serà tard, quan avorrits, magres i prims i escanyolits, aixecaran l'esguard al cel, covant encara aquell anhel d'amor, de pau i llibertat, que dintre seu du l'home honrat bo i adonant-se que han sigut ensarronats, mentre han viscut; que tant suava com antany això dels reis és un engany, que al cap-de-vall, inútils són, tant els del cel com els del món.

FLOK

Avant sempre

Amb el present número entra LA CAMPANA DE GRÀCIA a l'any LV de la seva existència. Durant una tan llarga vida, ja es pot suposar si n'hem passades de verdes i de madures, però, ni els èxits ens han envanit, ni les males tongades ens han acovardat. Ens ha fet forts la divisa que va donar-nos l'inoblidable fundador del nostre setmanari, l'enyorat Innocent López: «Avant sempre, sempre avant!»

LA CAMPANA ha tingut constantment els ulls a tot arreu i ha vist moltes coses. Deixant de banda les de fronteres enllà, ha vist pujar i ha vist caure una República; ha vist com la, segons En Cànovas, *botarada* d'un general restablí la monarquia borbònica; ha passat per una Regència; ha contemplat tristament com se'n escorria de les mans tot un imperi colonial, enduent-se'n els alemanys les Carolines, afanant-nos les Filipines el Nord Amèrica i aconseguint Cuba la independència per haver-li regatejat Espanya una oportuna Autonomia; ha atravesat un període d'entusiasme patriòtic amb «Solidaritat»; una tongada semi-bolxevic amb l'imperi dels sindicats i uns moments d'edat mitja amb la repressió; n'ha vist de totes, però LA CAMPANA ha parlat sempre amb el cor alt i la veu clara, no desmaiant un moment en la seva dèria de: «Avant sempre».

A cinquanta cinc anys, els homes ja no tenen il·lusions, però LA CAMPANA conserva totes les de la seva joventut.

... té fe en Catalunya; estima més la Llibertat, com més la veu atropellada, i té la paciència necessària per a esperar el remei a tots els mals, segura de que, com diuen els castellans: *No hay mal que cien años dure*.

LA CAMPANA porta ja cinquanta cinc anys de vida. En viurà altres tants... i *pico*. Tenim dret a esperar que, durant tan llarga vida, veurem assolits tots els nostres ideals i realitzades totes les nostres aspiracions. Per a lograr-ho, estem decidits a ésser conseqüents amb la nostra divisa:

«Avant sempre, sempre avant!»

JEPH DE JESPU

OCELLS DE BANC

VII

El cobrador

Es l'ocell que vola d'ací i d'allà, sense aturar-se mai i no piulant mai.

Pobre cobrador de Banc! Mireu-se'l que magre està!

Amb la cartera a la mà, repartint lletres; fent-ne acceptar d'altres i deixant citacions per no dur els efectes al notari, ell és el *vés, corre i di-gali* de tota la emplemàcia bancària.

Ells no saben pas lo que són vuit hores, perquè van a l'ergástula de bon matí a fer l'arranjament del vot i pleguen a les tantes de la nit, perquè ho han de tancar el correu o han de fer la neteja de la casa.

No és estrany que rondinin com les rates-pinyades, doncs estan suant a l'hivern i tremolant a l'estiu.

Per altra banda, com que molts comerciants miran d'endossar un *sevilla* o un *quevedo* ful, quan van a cobrar un

venciment, resulta que el cobrador si mentre pensa amb la feina que l'espera, o bé el feix de tasca que té a la cartera, s'empassa la moneda falsa i al fer la liquidació a la nit, cau d'esquena adonant-se del timo que ha sigut víctima.

Un cobrador que s'empassi quelcom impassable és una mena de estigma que desdiu del gremi; per altra banda, el caixer, aquesta mena d'ocell-xut, rebutja la moneda i no ingressa a la caixa, anant a càrrec del pobre empleat.

Moltes vegades, un modest recader del Banc, dona un bitllet de més, no cal dir que és altra vergonya pel desgraciat home.

El cobrador té una desgràcia que no pot refugir-ne, i és el dur les lletres de la casa a la gorra; no les lletres endossades i efectibles, sinó les lletres de l'establiment.

D'aquí vé, que un cobrador que sigui del Banc de Barcelona, com que du les dues B. B. li diuen: *Ben Burro*.

Els del Crèdit Lyonnais amb la C. i L. me'ls anomenen de la *Casa Lactancia*; els del Banc de Préstams i Descomptes, els motegen pels del *Banc de Pusses Descontantes*; els de la Banca Marsans, amb la B. i la M., els nomenen *Bon Mico*; els de la Banca Arnús: *Ben Afartat*; els de l'ex Espanyol de Crèdit, amb les gorretes de Cobrador d'arbitri madrileny, els diem: *Ben Explotat Cortinetes*, i així successivament.

Si bé és cert que un cobrador ofereix confiança a l'entrar en un establiment per l'uniforme més o menys estètic que vesteix, sempre és rebut amb odi, car va a escurar els calaixos dels comerciants.

Sort tenen aquests ocells, lliures moltes hores i esclaus moltes altres, que a més de l'ofici ven màncies i plomes, altres tenen comissió repartint entregues i novelles; n'he vist que venen pipes, i molts venen objectes alemanys.

En l'ergàstula del carrer de la Canuda els desgraciats de tants botons al vestit i duguent tanta plata a la gorra, els donaven trenta duros, sort que menjaven escaroles de segona mà i el panis el feien allargar per força.

Ara guanyen més ralets, però, no perquè els cobradores s'hagin imposat, sinó perquè trobaren la manera de retornar

lletres i lletres, veint-se obligats la *Directió* de pagar-los millor, i ells volen més lleugers.

De la gabiola-fèrrea són els únics que poden puejar una engruna.

El cobrador ha de saber riure sense tenir-ne ganes, i saludar des de l'ocell més negre al més novelló de la casa...

I de tant riure mefistolec, és un riure de tristesa, que acaba per inspirar llàstima...

Ells volen, volen per aquests carrers de la ciutat i per les barriades, i són les enciclopèdies bursàtils, que de tant voler saber coses, els que se'ls creu amb bona fe, han begut oli, i el que diu oli, fel, car, escoltant-los, hi ha qui ha comprat accions que han resultat papers molls o obligacions que s'han vist obligats a perdre-hi la meitat...

Però de tan bons ocells que són i de tanta bona fe que fan les coses, els han posat tants botons i tanta pose de guarda rropià bancària.

EMILI GRAELLS CASTELLS

Aquest número ha passat per la prèvia censura militar

REPICS

El partit popular social s'ha desfet.

Ha resultat ben *partit*, i no té res d'estrany. Nosaltres que coneixem al senyor Ossorio, hem de reconvenir que era una altra desferia política, digne de figurar als encants polítics de deixes públiques.

En García Prieto, que negà la llibertat dels pobres reus de Benagalbón, ha estat a Barcelona fa pocs dies.

El cor de certs homes és de ferra. Ell podia obrar amb justícia i clogar els ulls, i mentre el Marquès passeja triomfal per les ciutats, que deuen treure-se'l de sobre, una família plora aplorada pel dolor i víctima del caciquisme.

A Buenos Aires s'està treballant a fi que la República separi l'Església de l'Estat, i ha començat

el poble bonerense a facturar cap a Montevideo al secretari del nunci apostòlic.

Felicitem als argentins que, amb gest viril, no volen caure a les xarxes d'aquesta política que apostaria als pobles, robant-los la llibertat d'homes conscients.

El Pare Sant o Sant Pare deu haver rebut la tiara de tants milions per terra.

En dos dies, com cosa particular, ocorregueren a Barcelona vuit focs...

Després diran que els bombers no mereixen augment de sou...

Però nosaltres, que som gent que pensem mal, ens fics-em que cada mig any, en temps de balanços, passen aquestes desgràcies casuals.

Cada dia hi han víctimes a causa de mossegades de gossos...

Al cap d'avall els gitanos de la Platja fan una obra de caritat escorxant-los, i ha fet bé la Protectora de no defendre'ls com devien.

Un subjecte anomenat *El Manyo*, amb motiu d'haver tret la grossa a Madrid, va sortir a celebrar-ho amb un nebot seu i començaren a fer una copeta aquí i una altra copa allà, i com que duïen una camioneta, volcaren, morint el primer i quedant el nebot greu.

Res, molta molta en haver tret la rifa, però poc *manyó* en deixar el mam.

En un tren que venia d'Alacant, uns lladres lligaren al conductor i l'amordagaren...

Veritat que sembla una escena de pel·lícula?

Doncs això passà fa pocs dies i és un drama real.

Aquest altre dia un tal Roure pegà a un home anomenat Alsina.

Si posem els homes com emblema de justes, va resultar el Roure més flonjo, car l'Alsina va vèncer amb tota regla.

A l'anar a dormir un matrimoni, en la Ronda de la Universitat, es trobaren que un lladre que hi havia a dintre el pis, agarrat a la dona per poder salvar el botí, que eren 24 mil pessetes amb joies...

Es veu que els lladres a Barcelona tornen a sentar els seus reialmes, sense que hi hagi un greu escament.

Vivim en un país civilitzat o a Serra Morena?...

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA PRÈVIA CENSURA MILITAR

I veu's aquí com la defensa ens ha de venir d'un diari no escrit en català—*La Correspondencia de España*—amb un gest de gran noblesa i dignitat:

«En nota oficiosa, no hace mucho tiempo, el propio Presidente del Directorio ponderaba las galas de la literatura catalana. Es rendir justicia a un renacimiento cultural portentoso. De las letras catalanas no se pueden sentir orgullosos los catalanes, sino que nos sentimos también orgullosos todos los españoles. Una literatura que ha dado dramaturgos de tanto renombre como Guimerà, Rusiñol, Iglésias, poetas de tan excelsa inspiración como Verdaguer y Maragall, novelistas del talento y de la maestría de Narciso Oller y Víctor Catalá, merece no sólo un cariñoso respeto, sino una entusiasta admiración. No sólo no deben ponerse trabas a su desenvolvimiento, sino que debe estimularse con toda clase de aplausos. Siempre será la obra que allí se produzca, un magnífico patrimonio espiritual de España. A las letras catalanas, que han obtenido un período de sumo esplendor, le debemos el homenaje que también rendimos a las letras gallegas, que han dado líricos tan admirados como Rosalía de Castro, Pondal, Losada y Curros Enríquez. ¿Es que Francia no consideró a Mistral como uno de sus genios nacionales más esclarecidos? En Francia tiene un ambiente nacional de simpatía el felibrisimo provenzal y la lírica bretona. Esos idiomas regionales, en que se manifiesta el pensar y el sentir de unas provincias, cuentan con un asentimiento público que jamás se ha quebrantado. Fuéramos posible evocar muchos ejemplos. El caso del Austria Imperial es bien elocuente. Dentro de la unidad existía una gran variedad de idiomas. Y hubo allí una gran literatura checa, una gran literatura húngara, una gran literatura polaca.

En Bélgica, la literatura de los «flamigandos», con el gran novelista Buyse a la cabeza, es tan rica como la literatura valona, que ha tenido otro gran novelista como Lemonnier y un dramaturgo como Maeterlinck. Y Bélgica los estima a todos por igual, porque unos y otros expresan el alma común y representan la cultura colectiva.

El catalán puede y debe ser cultivado porque es la expresión del sentir de una región y su literatura tiene una historia verdaderamente gloriosa. Y ella es un patrimonio también de España.»

En el «Coliseum», obtingué un gran èxit la pel·lícula *Los héroes de la calle*...

Fins ara feia pocs mesos que també els veritables *héros del carrer* eran una colla de inèdits que tenien cada èxit amb un tiroteig que feia córrer als qui duïen croses.

En Pich i Pon, l'home que havia sigut l'ànima de la futura Exposició de Barcelona, ha sigut exclutit de la nova Junta de la mateixa en virtut d'una votació de l'Ajuntament.

Aquest desengany a En Pich crec l'ha afectat un bon xic.

I que té raó, jo et flic!

«Any nou, vida nova», diuen!
A veure si serà veritat!

ELS REIS ABANDONEN GRECIA

El dia setze de desembre es celebren eleccions a Atenes i triomfen els republicans. Aquests, en pendre possessió del govern, fan una cosa senzilla i d'una importància capital: preguen, molt polidament, als reis, Jordi II i la reina Elisabèth, que poden abandonar el territori grec. Els hi aconsellen, molt polidament també, que com més aviat *guillim*, millor. Els hi fan comprendre això que els reis els reis de tots els països i totes les èpoques—no volen mai comprendre: que no els necessiten, que sense ells tot anirà millor que fan més nosa que servei. Els hi indiquen amb una polidesa que fa fredat Rumania com a lloc per a refugiats, perquè és un país divertit i de clima distret.

Els reis de Grècia s'embarquen a Pirée el 19 de desembre

I el dia dinou—bon número, a fe de Déu—mentre el poble celebra una de les seves festes més típiques: Sant Nicolau, i Atenes està plena de flors i de banderes, el Palau de la Revolució, on triomfà el coronel Plastiras, floreix de presents, alegria i aclamacions, del Palau Reial surten bauls i maletes camí de l'exili.

I els reis, somrients, com si emprenguessin un viatge de recreu—*un bel morir tutta una vita honora!*—embarquen en el *Daphni* amb rumb a Rumania.

No hi ha anat ningú, o gairebé ningú, a despedir-los. Un grup de senyors, com si es tractés talment d'uns particulars que van a passar l'estiu a fora. El poble no hi ha anat perquè no els podia desitjar—naturalment—un bon viatge.

LES JUGUINES QUE CONVENEN ALS INFANTS

Anem a tractar aquest assumpte de les juguines que convenen als infants, d'una gran transcendència, encara que no ho sembli. La juguina és un primitiu medi d'educació, no és això? Doncs, l'infant tindrà una educació o una altra segons sigui aquest medi que se li posa a les mans.

Heu's aquí aquest infant, aquest petit *boy* anglès, extasiat davant un exèrcit de mil—tal com sona: mil—soldats de plom. Es pot assegurar, sense por d'equivocar-se, que la mare del petit *boy* és una pobra dona que no té la més petita idea de com ha d'educar al seu fill.

S'han d'allunyar dels petits totes aquestes juguines bèl·liques—sabres, escopetes, pistoles, ban-

deres, trompetes, tambors, cavalls de cartró, etc.—que els converteix en sers cridaners, intranquils i avalotats

S'ha d'educar la seva estètica i el seu intel·lecte

Un aparador en vigília de reis

en formació: per això hi han els «pugyle», els mapes, els llibres de viatges, de contes, d'història natural. En tots els països del món, menys a Espanya—si descomptem les publicacions de la casa Calleja que han il·lustrat En Penagos, En Bartolozzi, En Z'mora—es produeix una literatura infantil considerable. Des de els viatges de l'Abat Swift, passant pel *Robinson* de Daniel de Foe, fins als contes meravellosos de Hans Andersen, els infants poden arribar a la joventut amb una clara i amable visió de la vida. Eduqueu als vostres fills! Penseu que demà seran homes!

GERMAINE BERTON

Els tribunals francesos acaben d'absoldre a Germaine Berton, aquesta nova Carlota Cordag, que assassinà al reaccionari Plateau.

La veu noble i digna d'una dona, la vella Severina, la companya del comunista Juli Vallés, ha aconseguit l'absolució d'aquesta altra dona d'aquesta nena gairebé, atormentada durant unes hores crudelment, no per la presència dels jutges sinó per la presència de la mare del mort, que, entre llàgrimes, perdona a qui li ha privat de la companyia del seu fill.

Ja és lliure aquesta enemiga de la reacció francesa que acabàlla En Lleó Daudet. També En Daudet acaba de perdre un fill. Com en els anys inicials de la República, quan les lluites entre «blancs, blaus i rojos», els realistes veuen caure sobre ells tots els dolors.

Llàstima que els realistes d'avui no tinguin la grandesa dels d'ahir!

Germaine Berton

EL PORTER.—Dispensi, però no puc donar-li entrada!

A veure si aquest any nou, farem vida: aquella vida que ens han promès, sense negocis bruts, sense atropells, sense acaparaments...

«Any nou, vida nova», diuen.
A veure si serà veritat.

A Sant Andreu hi hem notat més casaments que mai i ço ens va cridar l'atenció.

Després d'haver fet un estudi del cas, creient que potser molts veïns del lloc ho feien per instint, hem sabut que la culpa de tantes víctimes de

la parròquia n'és el *Cine* el «Recreo» on hi va cada parella, que ens riem del colomistes més refinats...

Es veu que per a molts l'habitatge escassa és un mito.

En Pich ja no és a l'Exposició! Veu's aquí el fet cabdal de la setmana. Aquest fet ha produït en tots nosaltres un gran estupor, una gran estranyesa. En Pich era l'home, bo o dolent—la dolenteria de que se l'acusava creiem que la tenen tots, absolutament tots, els que intervenen en ne-

goci públics—que hauria dut a bon terme l'Exposició. En els negocis la moral no és mai la moral comú. I, sobre tot, hi ha que pensar que cal tenir sempre favorable a un l'opinió. I l'opinió, avui, després de l'Exposició del Moble, es favorable an En Pich.

Es roba amb el pes, es falsifiquen els menjars. Es a dir, ni a Serra Morena.

Aviat seran més honrats els lladres que reventen un pis, exposant la vida, que no pas aquesta colla de criminals amb establiment, que vénen i et roben i encara et maltracten.

El dia que es formi el *síndac de gent honrada* per barris o carrers, s'acaba aquest abús, que deixa en ridícul a les autoritats i es burla del pacífic i tonto poble.

Aquest número ha passat per la prèvia censura militar